

JUHÁSZ FERENC

JÓZSEF ATTILA SÍRJA

*Bár élve tövisek között haladtam:
Rózsák alatt fogok rohadni majdan;
A kerepesi temetőben
Síromnak lesz virága bőven*

Reviczky Gyula

Képzlet-rózsa, gondolat-nárcisz, képzlet-őszirózsa, semmi-liliomkupa, erjedő, dühödő, vak, burjánzó-állkapcsú, szagos-fogsorú virág-kazal, liliom, nárcisz, rózsaszeregetű, illatos-agyú csönd apró sírodon, kicsi gyermek-sírodon Mesterem, Testvérem, Ősöm, Apám, jézus-nemzőszervű halottam, a mindenség törekeny csödöre, angyalszárnyú kék kristály, a lét idegrendszerének nyűszító hálózata, halottak élén őgyelgő árva fiúcska, tejút-homlokú sirás, világfekete testvér-szorongás, a hályogos-szemű isten szemgolyójába halottból új szemlencsét ültető finom kés, a világ kimetszett szemgolyója, mely mindig újra kinő, mint a tarajos-gőte szemgolyója, ha kimetszik: újra kinő a koponya-gödörben a kocsonya-gomba, az akarat gyümölcse, sárkány-pupillájú élő üvegvirág: apró gyermek-sírodon csalán, Krisztus-szakáll, tövis-bokor zöld eposzai, nyári-arany csontszobrai, gyűrt villamosjegy, rozsdás konzervdoboz, homályában poshadt esővíz, a holtak fölszálló könnye, tavalyi viszeres-lábszárú gyertyacsonk, fekete-kukacú szentlélek-gerinccel a tavalyi gyertya rózsaszín hányadéka, amit mi égettünk Erzsikével merengve sorsomon s a tiéden merengve,

Mert te itt fekszel az út másik felén, itt rothadt szét szíved, itt folyt szét agyad, kímászva a könnyű koponya szétnyílt csonthólyagából, mint kinyílt kagyló-szárnyakból a puha állat, a koponyából kidőlve folyt szét, mint széttört köcsögből a rózsabarna kenőszappan, elméd itt lett fehér kukacok, zúzvara-öltönyű lárvák fehér ösztöne, itt feküsznek csontjaid a föld fekete lapjaiban, szorongó ákombákomokkal, mint kislányom füzetében az első betűk, te Első Írás, Legelső jel, Kezdet görbéje, s egyenes Vonala, a Fogalmak Első Pillanata, Első hajlás, Gyermek-írás az isten szívében, itt fekszel két méterre ideges lábam alatt az út másik felén, gyönyörű képzlet-rózsák alatt e kicsi sírban, fehér penésszel belepve, mint kivégzett akit leöntöttek mésszel, úgy feküdtél, a piros virágbelsejű húsból kitört vállcsonttal, te Alkony véres inge, Vonatkerékre fűzött virág, az alkony titán-szemgolyójának piros erezése, e kicsi sírban, mely gazos és piszkos, mint halott csavargók arca, mint hülvék lány arca nyálzik csigabigákkal, s zeng cimbalommal, hárfával, hegedűvel, édes és forró és komor nyári láng-zenebonában, tücskökkel és sáskák gót templomaival, és párzó bogarakkal, dupla gyémánt-hímveszőkként repkedő összeragadt szitakötőkkel, e kicsi sírban, mely foszló-szörű, mint az elgázolt kutyák, mint düledt-szemű dögmacsák merev bajsza, és nézem a ropogó, száraz, zöld-foltos kövér varangyot, amely téged is evett, mint én az isten testét gyermekkoromban.

Mert te itt fekszel az út másik felén, e kicsi proletár-sírban, e kapitalista kő, bronz, márvány, gránit-mocsokban, e gazdagság-förtelemben, e dühöngő pénz-paradicsomban, gőgös bronz-gyárosok,

*Van, nem volt Sina
kötés után?*

elhülyült márvány-atyák, fehér márvány-rózsákkal behintett muraközi kancák, kő-páncélsisakos hülye tábornok-urak, duplacsövű puskával merengő bronz-vadászok között, kiknek bronzkalapját, bajszos arcát a galambok, harkályok, cinkék, rigók lefosták, itt fekszel márványba-álmódott kurvák, könnyű habkő-tunikás segg-tehetségtelen arisztokrata lánykák, hajnalra-tárt-szárnyú márványangyalok, mellkasra-omló-hajú Jézuskrisztusok, feketemárvány mellszobrú nagyiparosok, idióta kő-grófok, fém-cicomás kitüntetésű gügye katonatisztek, töprengő bronz-hájas kupecsek, gránit-pocakú bankárok, menyországba-nyilalló úrifiúk, Apollónak álcázott márvány nagyiparos-fiúk között, akiknek arcára fekete gyász-szalagokat terített az üres szemgödörből kicsurgó esővíz, itt fekszel magányosan, az út másik felén, közeledben Léda áldott csontjai, az átkozottak, itt fekszel hatalmas, bronzgyűrűs gránit-borítékok, föltorlódott, áradó, egymásba-dermedt folyami jég-lapok között, márványtájték-virágzásban, Szűzanya hét-törrel átdöfött kő-szívei között, zöld bronzpenészes bronzlovak sörénye tikkadt árnyékában, bronzcsődörök dagadó tökeit nem tépte le a gránát, itt fekszel elgazosodott, száradó, pernye-törékeny, könnytelen, halál-nélküli, életgyűlölő, csillogó, végleg-halott kapitalizmusban, kőszűzek félig-kitakart cicije s puncikája ündorában, az epileptikus ördög, a dosztojevskiji Sátán okáta ezt a temetőt a világra, Mammon pezsgőtől s ringyóktól részeg tehene, mit tehene!: bikája okáta el magát: s lett ez a temető, csontod nyughelye végül és Reviczkyé és Babitsé, és Adyé és Aranyé és Vajdáé és Móriczé, Kosztolányié, Nagy Lajosé; s lett ez a temető szíved föld-kelyhe, második-anyaméh, te-már-nem-is-létező, a Világegyetem embriója, halhatatlan Ósatyánk, te Megszületett, s még Meg-se-született, — s ha fogammal, körmömmel hozzád lekaparnék, ha szememmel leásnék, nem találnám már véres mosolyodat, nem találnám már bársony énekedet, nem találnám már gyermek-homlokodat, csak csontokat, csontokat, csontokat, csontokat, csontokat, sárga csontokat, s ruhád elrohadt foszlányait,

Mert te itt fekszel az út másik felén, és nincs közeledben isten és nincs közeledben férfi, csak Léda hatalmas combjai, csak Léda világringató öle rothadozik fölnyithatatlan szikla-Biblia lapjai közé sajtolva, mint imakönyvben a rég-elszáradt virág, hogy le sose zörögjön, hogy föl sose kelhessen virágzó hússal és üvegcsengettyús kanca-nevetéssel, mert neki nem adatott meg a föltámadás, csak a megmaradás, és nem bújik ki a földből ágyékig lebomlott lila sörénnyel, magáról a penészt, a deszkakorhadékot, a gyökeres port lesöpörve az utolsó ítélet elképzelhetetlen piros trombita-dühére, csillag-okádó angyaltrombitákra, és csak ő korhadt szét a közeledben, nem Vörösmarty, nem Arany, s nem a kis vatta-ember, decemberünk piros Mikulása: Jókai-bácsi; csak te fekszel itt az út másik felén, te Legárvább, Legmagányosabb, te Kőtekedő és Vádaskodó, Fölmérő Büntudat, te fekszel itt az út másik felén bolondos, diadalmas, szorongó s világgal-virágzó nyári szívdobbanásaim alatt, s fekete nagy tekintetem a földben kutat, beleás e bolygó-anyagba, mint dupla-fényszóró a rettegő nyári éjszakába, s látom megcsillanni tested fém-részeit, mint repülőgépek szárnyait, törzsét, üveg-hólyag orrszarvúcsordaként fegyveres, zengő rinocerosz-csordáját az úrnek, látom: fogaidban a sárga, s platinakék tömések: kis aranygyökerű fák, halhatatlan gyertyalángok, szegény hitelbe-készült földalatti koronák, koponya-kastély csonthercegeinek

aranykoronái, földalatti lángok, megkövesedett aranyhalak, piciny-
 pikkelyű ősfák, apró ősrákok arany-ollója, gyűrűs csápja, redő-potroha;
 látom szegénységed fém-csillagait, szájad földmélyi tüzét, megdermedt
 vulkán-szárnyait, látom sose-gyűrűzött kezed, te csak istentől-megjelölt,
 embertől meg-sose-gyűrűzött madár, Legszebb Fehér Kócsag, egyetlen
 csirából fogant, egyetlen-tojásból kikelt, egyetlen madár-has-forrosította
 Egyetlenegy, csillagtól-csillagig röptőddel hálót-kötő, a hangos úrt
 arany-pókhálóval befonó Pók-isten, látom szörtelen csont-arcodat,
 gyönyörű fehér vigyorgásod látom, s látom te Szegény, a földben
 szanaszét a gazdagság tébolyult kotyvalékát, a kibérelt, örökáron-vett
 földmélyi termeket, aranyozott üregeket, márványlapokkal-borított szobákat,
 s nem-korhadó érckoporsókat, oroszán-mancsú arany-ládákat látom,
 s látom a penészes, nehéz-selyem szemfedőket, arannyal-átszótt
 csipke-orgiákat, frakkok, zsakettek, páncéltöltönyök, díszmagyar
 menték, piros csizmák, aranycsengők és aranysarkantyúk, virág-párták,
 vitézi mellvérték, fémdongás sáskacicomák, gyöngyházkesztyűk
 és bőbiták, cilinderek és arany mellények, szagos főkötők és hímzett kötények,
 gombos cipellők és sevrő-cipők undorító Grimm-mese-országát,
 csizmák lerohadt arany kakastaréját, üveg cipellőkben a csont-ujjperceket
 az ezüstre festett körömhelyekkel, s látom te Holtak Proletárja, mint
 az ürbe-néző, hatalmas távcsövével a Galaxisok, tejút-halikrák,
 csillag-aranylánckötegek világító halmazait, látom te Kisemmitett,
 te Megbolondított, te Megvadított, te Tehervonat-alá-térdeltetett,
 látom az aranygyűrűket, gyémánt-melltűket, arany-fogsorokat, mint
 földmélyi kukoricacsöveket, ahogy kiállnak csorbán, üszkösen
 a hab-daganatból, az aranyszőke szakállból, látom egy nép aranyba-dermedt,
 nehéz-kupákból kihörbölt vérét, látom a hímvesző-vastag brossokat,
 csattokat, a gyökerek, az agyag arany-napraforgó-tengerét, a sisakok
 forgóit, kardmarkolatokat, kettős-vércsatornás aranypengéket,
 aranyórák csont-daganatait, arany-babérkoszorúkat a szétmálló,
 föld-agyvelejű koponyákon, mint elrothadt halak száraz pikkelyeit,
 látom a csontkezeken a drágakővel-kirakott gyűrűk őrzik az időt,
 mint hatalmas nyolc-szemű pókfejek, csont-csuklókra száradt
 ruhák csipketrombita-ujjain forognak a gyémánt-ķarperecek, mint
 a napba-néző gyermek elvakult szeme előtt a színes karikák, és
 látom Te-sose-rothadó, te Hervadhatatlan csillagkoszorú, innen
 az úton, s az út másik felén, a tengeren innen, s a tenger
 másik felén, e bolygóban szanaszét, a víz alatt, zöld moszat-göngyölegben,
 virágállatokkal benőve, s a víz fölött, sárga hajszálgöngy-göngyölegben,
 s méz-virágokkal benőve, kálcit-fodrokkal virágozva, látom, hogy
 erjednek, habzanak, tajtékzanak a testek, pirosan, viasz-nyálasan,
 pöfög mint mocsár a hús és kicsap a csontokra a belső-szervek
 lép-virága és kristályosodnak a csontok a tengeren innen,
 s az út túlsó felén,

Mert te itt fekszel az út másik felén, te Egyedülvaló, te
 Gyémánt-alkatú, te Büntetéstől-félő, nem félsz-e itt magadban,
 hisz egyedül vagy itt is. Végleg-egyedül agyam kozmikus viharai
 alatt, gondolat-napkitörések félelmetes-csövájú sárkány-nyelvei
 nyalogatják rendetlen csontjaidat, nem félsz-e itt, e halott-vadállatok,
 hulla-hiánák, gyöngyházba-öltözött nősténypárdúccok falánk és éhes és
 csontot-zabálni-küldetett csontjai között, nem félsz-e Drágám,
 hogy zihálva bevérzik a föld, izzó madártojás-belseje fölszakad,
 sárga-hártyája megreped, s elönti csontjaid a vér, a vér, a vér,
 a föld sűrű, vastag, lila vére, mely kilövell, mint elvágott-nyakú tevék
 vastag-eréből feketén a vér, a vér, a vér, nem félsz-e Kedvesem,

hogy drága koponyádat láng-fogsoraival megrabálja a tűz,
a tűz, a tűz, a tűz, a tűz, mely kitör a föld szívéből, mint a szeretet,
mely kirobban a gyászában megrepedt föld szerelmes szívéből,
mint a kohók nyitott ajtaján a láng, nem félsz-e magányos Rettegő,
hogy évmilliárdok megült csillag-rétegen átcsap a tűz, a láng, a vér,
átcsap páfrányerdők, óriásemlősök, szerelmes sárkány-atyák, madár-anyák
húsán, csiga, rák, pók, szitakötő, hal, virág-lávákön átcsap a vér, a tűz, a vér,
s megemészti szétszórt csontjaidat,

Mert ott fekszenek az út túlsó felén a társak, a Haragosak, a Csodásak,
a Mégis-magányosak, a Mégis-együttvalók, összebújva szinte,
mint pettyes nősténymacska nedves hasa alatt a kicsinyek, az új-vaksziak,
a csöcsre-vágyók és együtt sírnak és megosztóznak a félelemben,
és kártyáznak és verset mondanak és vigaszuk van és van reményük,
idáig hallom a föld alól a kártyalapok pimasz csattogását és hallom
mint hálóban-vergődő halak sikolyát, nyálkás csapkodását és
cuppanásait, hallom a földön átszívárogni Babits Mihály
kántáló sámán-vers-szavát, a Megbántott-Csodálatosét,
ott fecseg Kosztolányi, a Vidám Rettegő és bajszába mosolyog
Móricz, a világ-szívű és Szabó Lőrinc csapkod öklével
csont-buborékokat, és szaladna Vajda János
csont-Gina elől és Reviczky Gyula ölel gyökér-Jászait.
és Nagy Lajos téged keres, te Kiüzetett, a Penész-paradicsomból
kikergetett, és csont-ujjával csont asztalon dobol,
s mint keselyűszárnyakat rebbenti, megmozgatva a földet,
hogy sülyed, omlik, bugyborékszik, mint keselyűszárnyakat
lengeti kopasz bordaszárnyait, elrepülne és unatkozik,

Mert neked itt se jutott közösség, nem kaptál társakat, Könnyező,
se haza, se föld, se otthoni temető, se boldog halál
nem jutott ősökkel-bevetett otthoni temető, csak egy szűk föld-persely
Szárszón, ahová behullottál a gyűjtögető halál száználmas ujjai közül,
te Dárius kincsénél többet-érő, nehezen-koppanó, vasból-öntött fillér,
rozsdával-bevont-agyú Pénzecske, szegény, a Létezést veled-kifizethető,
s belekoppantál a föld-perselybe másodszor is Szegényem,
rozsdás szíveddel fizetett a halál szavaidért,
lehulltál ebbe a nyár-penészes, láng-virágzású pici sírba,
te Halottak közül az elsőszülött, a föld költő-királyainak fejedelme,
hisz mikor megszületted jobb kezében hét csillag vala és
szájadból kétélű éles kard jő ki vala és orcád mint a nap
és mikor meghaltál Szívem, az égnek közepette
egy angyal repült, aki ezt mondta nagy szóval:
Jaj, jaj, jaj a föld lakosainak a három angyal trombitájának
többi szavai miatt, akik még trombitálni fognak,

Mert jaj nekünk és jaj a világnak, ha nem tudjuk csillag-sűrű szavainkkal
körültapasztani a világ tengelyét és pacsirta-könnyű szavakkal, vagy
tűzmadár-szavakkal, vagy bálnafújó-szavakkal, vagy sárkány-nehéz,
totyogó-szavakkal, vagy nárcisz-szirom-belső-bársony szavakkal
az izzó világ kemence-vázát betapasztani és csecsemőtalp-puha
szavakkal kitapasztani törékeny kicsi tested,
a világ keresztjéről levett szappanhab-sárkány-törékeny
kicsi tested nyirkos és jéghegy-leheletű és rozmár-zsíros
sír-perselyét és jaj nekem, gondoltam tizenkét év előtt,
pontosan tizenkét év előtt, jaj nekem, aki küldtettem utánad, Menekülő,
te Legtöbb-szeretetre-vágyó, te Gyöngéd, isten-után-kiáltó Árva,

jaj, jaj, jaj kiáltoztam kiáltozásod, zuzmarás, kicsi őszi sírod előtt,
 mely olyan volt mint öreg halottak ágyékszőre és mellkas-szőre,
 ott álltam Erzsikével, aki gyermeket várt, hasa eleven ősmadár-tojás,
 ott állt velem a mindenség édesanyja és sírod előtt figyelte
 elvékonyodott-bőrű munkás-kezem, kőműves, napszámos,
 zsellér, jobbágy-ösökből kivirágzott kezem lerágott
 csontjaid fölött figyelte: hasában, e gyönyörű szerelem-buborékban
 arany-öklű csillag forog, gyöngyház-térdei bökődnek,
 mint csigaszarvak, behúzódnak, mint kocsonya-hagyma fejű csigabiga-szarvak
 és szeme majd kinyílik, mint Krisztus sírjának roppant sziklalapja,
 jaj, gondoltam, sorsom ne legyen olyan, mint a tiéd, sorsunk
 ne legyen olyan, mint tiéd, ne adasson meg nekünk a Megadás,
 ne jöjjön el a Széthullás, a Pusztulás, a Félelem, a Menekülés,
 és neki se, akinek anya-tojás héja majd szétreped és neki se, aki eljön,
 pedig nagy veres sárkány vala az úrben és hét feje vala és tíz sarva,
 és az ő fejeiben hét korona és farka után vonzá az ég
 csillagainak harmadrészét és a földre veté azokat és álla az a sárkány
 a szülő-asszony elé és jaj, fojtogattam a pikkelyel-borított-gégéjű
 sárkány puhán-omló, izmos, lángtól-átforrosodott gyík-torkát
 és rámfonódott hét pikkelyes torony-nyakával, mint a polip-karok
 és fém-bozontú koponyámra fújta, hörögte, köpte, okáda tüdeje lángját,
 és szempillám, bajszom szenes lett, s voltam égett napraforgó,
 s akkor sírodból mint föld-sárkány gyöngy-pikkelye gyémánt-kardod
 kibújt, s kitéptem szívemből gyémánt-kardomat, s a sárkány fejeit levágtam,
 hogy merő vér lett az úr, forró, habos vért lövelltek a gége-csonkok,
 pikkelyes vérfák lettek a sárkány-nyakak, vér csurgott a csillagokról,
 s a más-csillagokra hullt sárkányfejekből hárfák hangja tölté be az úrt,
 a sárkány-nyelvek megpenészedtek, mint félig-vízbe süllyedt kő-csónakok,
 s nárciszok, liliomok nyíltak a földgolyó-nagy szemgolyó-kocsonyában,
 és én ott álltam őszalkonyi sírod előtt, földdel-kitömött koponyád
 tüze világított a sírból és melengette vacogó szívemet és
 szárogattam véres kezeim, sírod csalánleveleibe törülve a száradó
 vért és nem kiáltoztam már és nem beszéltem, csak átkoztalak
 te Átkozott gyönyörű, te Legyőzhetetlen kedvesem és sirtam
 érted és sirtam a világért és akartam otthoni édes temetőt,
 vidám halált, jókedvű temetőt,

Mert neked ez se jutott, otthoni temető, te Temető-nélküli,
 aki a teljesség atyja voltál és nincs sírhelyed önmagadban, neked
 nem jutott ecetfa, bodzafa, akácfa, jegenyefa, Krisztus, édes
 töpörödött ősanyák méhéből fakadt ecetfa, hatalmas harcsabajsú ősapák
 fejéből kinőtt bodzafa, madarak lüktető fészek-helye, pelyhes
 csobogás, tojánhéjak vérhártyás, nyálkás üressége, a belsőre-szaradt
 ondo-kukaccal, fehér lepényfák és lila lepényfák zsongó
 szerelme, csontokig-szívárgó édes édessége, páncélos-pihepofájú
 méhek hétezer-szemsejtű kristálykoponyája, mellkasig-földbe-süllyedt
 piros sírkövek begombásodott zöld versei, téged nem látnak
 a fölhlóyagosodott-lányfényképek, fekete eső-kráteres nagypapa-képek,
 hozzád nem beszélnek, mint az eperfán a tyúkok éjjel,
 a halál föld-közép felé lombosodó fáján bóbiskoló nagyanyák
 lány kotyogással, figyelve a tűz-középből lakó vérmirigy-szakállú kakasra,
 neked nem vedlenek a bemeszelt Krisztusok minden tavasszal, mint
 a kígyók, mint a szelíd vizisiklók, mészbőrüket rétegekben
 lenyögve magukról véres májusi éjszakákon, s válluk mézspikkely-inge,
 arcuk méz-kéreg álarca ott török szét a dagadó új fűben, mint
 a felugró halak üveg-fejétől a tóban a csillag, hisz fejüket néha

kidugják a kíváncsi halottak, az Újak, a Most-temetettek,
és kibújnak, mint a kalászok a mellkasvázak, karcsonatok, koponyák,
veled nem száll, mint arany-Griffmadár, halottak napján a temető,
nem száll a dübörgő űrben boldogan keringve, gyertyalángokból-
tollazott hatalmas madár, a Halál Terüljlesztalkámja,
csillagokból-épített boldog ravatal, lánglevelű illatos Babérfa,
mely az űrt benövi és csillog és ragyog, mint a Biblia üvegtava,
és ragyog és lángol, mint a Szeráfok karának kürtjei és lángol
és ragyog, mint János Jelenésének Fogsora,

Mert te itt fekszel az út másik felén, mert neked ez se jutott,
legalább ennyi otthon, legalább ennyi haza, legalább ennyi föld,
te a Világot-Közvetlenül-kimondó, aki a Mindenség-ország vidám
fiának születél, s lettél Magányosság-ország ógyelgő, tűnődő fia,
Bánat-erdők nyugtalanja, válladon érc-nehéz eperlevelekkel,
Gyermek-ország sóvárgója, legalább csontokat kaptál volna, fekete csontokat,
szívre fektethető lábszárcsontokat, láncba-fűzhető csigolyákat, legalább
csontokat kaptál volna, jáspis-szemű csont-rokonokat, csont-öcséket
és csont-bátyákat, csont-nagyanyákat, csont-dédapákat és csont-ükanyákat,
neked nem jutott Emlék-fa az ökörnyál gyémánt-szemfedője alatti
szerelmes pici temetőben, fordított-Emlékfa, amely a bolygó-belső
izzó vaskocsonya-szíve felé növe lesz egyre lombosabb és fényesebb,
lesz vérből aranyba átnövő, s lesz aranyból tűzbe átnövő, s kristálybajszú,
rubint-szakállú, smaragd-hajú pucér gyümölcssei az édes öcsék, kishúgok,
unokák, nővérek, bátyák, nagyszülők, ősök, madarak, halak és férgek;
ott ülnek a Halál-fa közet-kérgű hatalmas ágain a földben,
aranyból-sarjadó mérhetetlen korona-bozontjában, mint paradicsomi
madarak, halál-himzésű fekete tollruhában, fehér csipke-fátyol-
gombolyagban, a halál menyasszonyai, mint a dér virágzó csipkekesztyűi,
csizmásan, ezüst bajusszal, mint a fényképen a fiatal Arany János,
málnaszínű, gyöngyházgombos pruszlikban, mint harmincéves nagyanyám,
ott ülnek a Halál-fa ágain, élőkkel-pelyhezett fészkeikben és
búgnak, beszélnek, énekelnek, csacsognak, csivitelnek, gagyognak,
nagy színes, ferde-orrlikű csőrüket nyitogatják és csipegetik csőr-
fogsorukkal a Halál-Fa menta-ízű leveleit, és izzó
csont-medencéjük mese-tojásokat nyög ki és a fekete-szeplős
halál-tojásokat karcsú tengeri-csikó-fejükkel kocogva feltörik tavasszal
az ondós-szárnyú ragacsos táltos-csikók, csecsemőköröm-puha pikkelyű
hétfejű sárkánycsibék, gyémántkoronás kígyókirályfiak, kisbaba-kezü
boldogtalan Békakirályok, emberevő tündérkisasszonyok,
akiknek szájából úgy áll ki az embercomb, emberláb, nagyhajú koponya,
mint a nyelvig-telezabált tyúkok csőréből a kukac, hernyó szőr-
rózsája, kőrisbogarak páncélos-szárnyú zöld szeder-potroha, szitakötők
merev gyémánt-csillár-feje, lepkék miseruha-szárnya, sáskák
piros-érszövésű hártyszárnya,

Mert neked ez se jutott, legalább boldog halál és
boldog szerelem, csak ez a föld-doboz itt, és négy milliárd
ember-szívben egy-egy sírhely Szívem, és véres és rángó sírhely minden
létező szívében Szívem: a férgekben, a bogarakban, a lárvákban,
a madarakban, a halakban, az emlősökben, a pikkelyesekben,
a tollasokban, a páncélosokban, a selyem-bőrűekben,
a külső-csontvázúakban, s a csontvázatlanokban, a pók-testűekben,
s a gyűrűs-alkatúakban, s a hólyaglebegőkben, a viziemlősökben,
s a nagy-macskákban, a kétéltűekben, s az öves-állatokban,
a csilló-szőrkoronásokban, s a hidra-fejűekben, s a fáknak,

füvekben, moszatokban, mohákban, virágokban és kőzetekben,
a vízben és a lángban, csillag-gázban és a teremtés-szívében,

Mert neked más se jutott, te Egyetlenegyszer Egyetlenegy,
mint négymilliárd sírgödör, mint milliárdszor milliárd vonagló sírhely
minden létező szívében, sirodúl csak a Világegyetem, a billiárdszor
billiárd-gyökerű Lét foszló és merev, mozgó és puha, kocsonyás
és ásványi, növényi és állati szerelem-tej-gyökere gyökeredzik szívedben,
te Senki Proletár, a Mindenség nőtt ki szívedből, az Élet és Halál,
te Freud szívében gyökerező üszkös Rózsaszál, te legbátrabb
Bátor, te Gyáva, aki megadtad magad, mert nem tudtad összefogni
a szilánkos hasábokra hullt világ-kristályt és rádzuhanak
a világ-kristályhasábok s ott fekszel alattuk, mint ősjégben
a mammut, léted nem-rothadó bozontjával, szíved ametiszt agyarával,
mert eladtad magad a halálnak, feloldódtál mint kristálytömb
az életfolyadékban, s fölszálltak sóhajod búborék-lombú ágai véresen,
és mindenütt vagy és nem vagy sehol,

Mert hol keresselek, mert szomjazom nagyon, mert magam vagyok
és nincs italom, most kellenél, mint testvérnek a testvér,
mert kellene, hogy bántsál és szeressél, te harmincmilliárd
sejtből fölépült Szorongás, a Boldogság Húsvéti Sejttemploma,
mert kellene, hogy megüsselek, s nem-hervadó sebet üss utód-szívemem,
hogy ordíts velem, mint apjával a gyermek, mert az apák nem
futnak el a fiak elől és gyűlölöm azokat, akik elmenekülnek,
és hol keresselek mert szomjazom nagyon, és úgy eltikkadtam
a szomjuságtól, hogy már csak szőr vagyok, belül is csupa szőr és csont
és szemgolyó, ülök az Ének kopár szigetén és várlak, mint
hajótöröttek a nagy halat, akik léket vágnak a nagy halak testébe,
s nézik amíg megtelik lassan a seb-gödör mirigyváladékkal,
s szájuk bozontját a hal testébe mártva kiszürcsölik
a mirigynedveket, s nyelik porcellános gégével a hal levét,
hát hol vagy te Hal, te Megváltás Hala, hogy szívedbe léket
vágjak, s kihörböljem szíved olajos, bűdös levét, hogy
elmúljon tőlem megpróbáltatásom szörnnyel-hemzsegő éjszakája,

Mert nem vagy sehol és itt fekszel az út másik felén,
pici proletár-sírban, e gazdag, úri, tobzódó, cicomás, fene-
gyalázatos, ittmaradottaknak-szánt, márvány, érc, gránit, bronz-
hányadék közepén, e Bűnök-kertjében, Hazugság-országban,
és neked nem jutott balzsam, se arany test-hüvely, zománc báb-ruha,
se gránit-koporsó, földalatti halál-várkastély, se isten-halottsiratók,
mint Egyiptomban a királyoknak, krokodílusoknak, madár-isteneknek,
se párdúc, tintahal, polip, páva-domborítású aranylevelek koszorúja
király-fejedre, s arcodra sáskabőr-puha aranyhártya-álarc,
amely megőrzi a bőr kráter-életét, s átveszi az arc sejthálórendszerét,
s a kirohadt szemre boruló szemhéj szempillaszórét
is megőrzi, mint aranyszőr-csipkegallért, s megőrzi
a gyilkosság pillanatát, a megsemmisülés mosolyát,
a szőr-bokrok Puszta-országát, mint Agamemnon-királynak;
neked nem jutott se balzsam, se arany, se isten-halottsirató,
te öreg fához hasonló kikopott-rostú, fényes gyökér-szövésű Kölcsön-ruhás,
te Leszakított-ingvállú, Vonatkerék-rozsdával-megjelölt-homlokú,
s itt fekszel e kicsi proletár-sírban, te Megemészthetetlen,
mert nem tud megemészteni mégsem a föld, a csőr-pofájú cápa,
a csillag-horogra-került pettyes kék ragadozó, s fölboncolt gyomrában

kardhal-fejek, túskekarperrec-tengeri-uborka, félig-leszopott
gyermekcsontváz, tengeri csillag csonttövis-koronája a gyomor levében:
e sír gyomrában, mint tengeri-csillag túske-rózsája fekszik
meg-nem-emészthető csontvázad te Szilárd, és szívemben
feküsznek fölemészthetetlen tengeri-csillagkorona-verseid
és lenyúlok érted, mert van hozzá hatalmam, a rögök,
gyökér-halászhálók göngyölegéből kiemellek és ölbeveszlek,
mint férfi-Szűzanya és kemény hajammal letörlöm csontjaidat,
és könnyemmel megmosom penészes csontjaidat és ringatom
véremmel-mosott, izmuktól-nem-pántolt koponyádat
és sírok és sírok és sírok és sírok és csókolgatom
megemészthetetlen csontjaidat.

Reich Károly rajza